

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Prudentia auctorum hujus canonis expenditur. Conciliatur hic canon cum Antiocheno Concilio. Imperator adiri non debet ante judicium synodi. Cum temperamento, cognitionem quandam extraordinariam ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

fuisse manifestum erit, si cui lubeat Concilij Francofordienſis canonem ſextum expendere, cujus hæc ſunt verba: *Statutum eſt à Domno Rege & ſancta ſynodo ut Epifcopi juſticias faciant in ſuis parochiis. Si non obedierit aliqua perſona Epifcopo ſuo, de Abbatibus, Presbyteris, Diaconibus, Subdiaconibus, monachis, & ceteris Clericis, vel etiam aliis in ejuſ parochia, veniant ad Metropolitanum ſuum, & ille djudicet cauſam ſuam cum ſuffraganeis ſuis. Comites quoque noſtri veniant ad judicium Epifcoporum. Et ſi aliquid eſt quod Epifcopus Metropolitanus non poſſit corrigere vel pacificare, tunc tandem veniant accuſatores cum accuſato, cum literis Metropolitanis, ut ſciamus veritatem rei.* Magna eſt hujus Concilij auctoritas, quod è cunctis regni Francorum, Italiae, & Aquitaniae Epifcopis, & Legatis Hadriani Papæ conſtabat. Quare poteſtas quæ Regi reſervatur de Metropolitanorum judiciis aliqua ex parte decernendi, legitima & canonica omnino cenſenda eſt. Hoc ſeculo à ſententiis Metropolitanis & ſynodi provinciae non appellabatur, ſi de Clericis inferioris gradus, id eſt, Abbatibus, Presbyteris, & ceteris, cauſa verteretur. Enimverò quia contingere poterat ut per injuriam contra regulas à Metropolitanis premerentur, aut per contumaciam rebus judicatis parere nollent, extraordinaria quadam cognitione Principis huic incommodo proſpiciatur. Decernitur enim, ſi rei, vel actores, judicio reddito refragentur, ut ambo ſe ſiſtant coram Rege cum literis Metropolitanis, quibus relatio plena rei geſtæ continebitur, ut veritate rei perſpecta, Rex auctoritatem ſuam interponat. De Rege enim accipienda ſunt hæc verba, *ut ſciamus veritatem rei*; quemadmodum id quod antecedit, *Comites quoque noſtri*, ne quis fortè cavilletur, & ad ſynodum referre velit.

II. Planè hîc mirari ſubit ſeculi hujus prudentiam & ingenium ad concordiam ſacerdotij & imperij natum. Patres enim iſti diſciplinam canonicam cum jure regio calentiſſimè temperant. Veritum erat canone x i i. Concilij Antiocheni Presbyteris & ceteris Clericis ab Epifcopo damnatis ne moleſti eſſent Imperatori, ſed ad ſynodum converterentur; ſi quis verò neglecta ſynodo Imperatorem adiret, venia indignus eſſet. Rurſus canone xi. ejuſdem Concilij prohibitum erat Epifcopis & Presbyteris ne abſque literis Metropolitanis Principem adirent. Hoc canone Francofordienſi Metropolitanis conſulitur & ſynodis provinciae; ſcilicet ut non antè interpellari poſſit Princeps à Presbyteris quàm ſynodus provinciae cauſæ finiendæ impar fuerit; utque literis Metro-

politani inſtructa partes ad Regem accedant. Ceterum hoc ordine ſervato, liberam damnatis Presbyteris facultatem facit Regem adeundi. Eo autem temperamento cognitio iſta ſine dubio peragenda erat, ut ſi minus canonicè judicatum foret, ſententiae executio impediretur; monito Epifcopo, ut canonibus ſe accommodaret; ſi verò recta & canonica ſententia prompta fuiſſet, contumaces ad executionem imperio Principis adigerentur. Non enim otioſa eſſe debet cognitio Principis, quin adhibito ſaltem illo temperamento, de quo dixi, conquerentibus Clericis ſatisfaciat. Rurſus tam exacta eſſe non debet ut res ſemel judicatas juridiſtione quadam ſuperiori diſcutiat, cum illi jure patrocini tantum hæc diſceptatio extraordinaria competere poſſit.

III. Rebus autem eccleſiaſticis diſcutiendis imminebat ſummus Capellanus, qui in Palatio huic miniſterio præfectus erat, ut docuit Adalardus apud Hincmarum. Refert auctor ille potiores in Palatio fuiſſe duos regios miniſtros, Capellanum, & Comitem Palatij: *E quibus præcipuè duo, id eſt, Apocriſtarius, qui vocatur apud nos Capellanus, vel Palatij cuſtos, de omnibus negotiis eccleſiaſticis vel miniſtris Eccleſiae, & Comes Palatij de omnibus ſecularibus cauſis vel judiciis ſuſcipiendi curam inſtanter habebant; ut nec eccleſiaſtici, nec ſeculares, prius Domnum Regem abſque eorum conſultu inquietare neceſſe haberent, quonſque illi præviderent, ſi neceſſitas eſſet, ut cauſa ante Regem merito venire deberet.* Deinde ſummi Capellani munus in iis verſari docet quæ pertinent ad officia eccleſiaſtica & cetera ſpiritualia in Palatio procuranda. Sed omitti non debent quæ de judiciis eccleſiaſticis ſcribit: *Apocriſtarius quidem de omni eccleſiaſtica religione, vel ordine, nec non etiam canonice vel monaſtica altercatione, ſeu quacumque palatium adhibant pro eccleſiaſticis neceſſitatibus, ſollicitudinem haberet, & ea tantummodo de externis Regem adirent qua ſine illo plenius deſiniri non poſuiſſent.* Quemadmodum Apocriſtarij & Comitum Palatij munera hîc inter ſe comparantur, ita exiſtimo eandem illos judiciorum reddendorum rationem tenuiſſe. Quare ut ex formula judicij redditi ab Andeboldo Comite Palatij conſtat ipſum vice Regis adſidentibus ſibi Epifcopis & proceribus in palatio jus dixiſſe, & ejuſ ſententias nomine regio inſcriptas, ita etiam ſummus Capellanus vice Regis in conſeſſu Epifcoporum & procerum jus dicebat, niſi cauſa gravitas exigeret Regis præſentiam, ut monuit Hincmarus. Extat ejuſ auctoritatis exemplum in epiſtola Eccleſiae Senonicae ad Hilduinum Archicapellanum; quæ non

Hincmar. ep. 14. c. 10.

Ibid. c. 10.

V. C. Hincmarus Novis ad Hincmarum ſum. c. 1. 1. 1. 1.

Vide ibid. c. 10. §. 6.

Epiftole Hincmarus ad Hilduinum Archicapellanum. Senonicae ad Hilduinum.